

به نام خدا

در ایران 56 گونه گیاه علفی یک ساله و چند ساله وجود دارد و دارای ارزش چراگاهی فراوانی هستند. 23 گونه از این گیاه در اروپا روییده می‌شود.

گزارش‌ها نشان می‌دهد 50 الی 70 گونه از گیاه اسپرس در ایران وجود دارد. گونه *D.viciifoliae* خصوصیات زراعی مفیدتری را دارا است. در مناطق استان مرکزی و قم به آن گل انگار یا گُر انگار نیز گفته می‌شود.

به دلیل آنکه این گیاه در برابر سرمازدگی مقاوم است، در فصل پاییز به مدت طولانی‌تری می‌تواند به رشد خود ادامه دهد. همچنین رویش آن در فصل بهار زودتر اتفاق می‌افتد. این یعنی جریان شهد برای زنبورهای عسل فوق العاده عالی است و کلنی‌ها دیرتر از جریان شهد اسپرس محروم می‌شوند و در بهار نیز زودتر به شهد می‌رسند. شاید به همین علت است که عسل اسپرس تا این حد محبوب زنبورداران حرفه‌ای است.

گیاه اسپرس در کدام مناطق می‌روید؟ + ویژگی‌های کشت گیاه اسپرس

اسپرس در زمین‌های آهکی و خشک و نسبتاً سبک رشد می‌کند. با این حال کاشت اسپرس در زمین‌های زهدار که دارای سفره زیر زمینی بالا و یا زمین‌های شور و اسیدی هستند، نمی‌تواند مناسب باشد. زیرا در این شرایط گیاه اسپرس به خوبی رشد نمی‌کند و در نتیجه محصول با کیفیتی از آن بدست نمی‌آید. زمین‌هایی که در آن گیاه اسپرس و یونجه کاشته می‌شوند، هرکدام دارای شرایط متفاوتی هستند و نباید آن‌ها را در یک منطقه کشت نمود.

زمان کشت اسپرس

گیاه اسپرس باید زمانی کاشته شود که در اواخر پاییز قبل از رسیدن سرمای زمستان و یخبندان برگ‌های آن به مرحله 2 تا 3 برگی رسیده باشد. در فصل بهار نیز اگر یخبندان وجود نداشته باشد می‌توان این گیاه را کاشت. دمای لازم برای کشت بذر اسپرس 18 تا 27 درجه سانتیگراد است.

میزان بذر برای کشت

بسیاری از زمین داران یا حتی بسیاری از زنبورداران به فکر کاشت گیاه اسپرس برای افزایش بهره وری هستند. بذر مناسب برای کاشت این گیاه 30 تا 50 کیلوگرم در هکتار است. البته مقدار دقیق بذر مصرفی به کیفیت و شرایط میکرو و ماکرو کلیمایی بستگی دارد. در این زمینه حتماً باید با افراد حرفه ای مشورت شود.

کود دهی گیاه اسپرس

این گیاه با داشتن غدد تثبیت در ریشه‌های فرعی می‌تواند از آزاد هوا استفاده نماید. اما در سال اول به دلیل آنکه ریشه‌ها و غدد هنوز به طور کامل رشد نکرده‌اند، نیاز به کوددهی به میزان 150 تا 200 کیلوگرم در هکتار اوره و همزمان کاشت 200 تا 250 کیلوگرم در هکتار فسفات آمونیوم، قبل از کاشت را دارد.

کنترل علف هرز با گیاه اسپرس

برای کنترل کردن علف هرز در سال اول بهتر است از گیاه اسپرس که عمر یکساله دارد و دارای برگ‌های پهن و نازک است استفاده شود. برداشت گیاه اسپرس در سال اول بایستی زودتر اتفاق افتد. بهتر است برداشت زمانی انجام شود که علف‌های هرز هنوز بذر تولید نکرده باشند. اما برای از بین بردن علف‌های هرز چند ساله باید از دستگاه‌های مکانیکی استفاده نمود.

چرای دام

به علت اینکه اسپرس در دام ایجاد نفخ نمی‌کند می‌توان این گیاه را در چراگاه و مراتع به صورت چرای مستقیم استفاده نمود. برای جلوگیری از کاهش رشد و دوام گیاه بهتر است، در مرحله ای که گیاه در ارتفاع 20 سانتی‌متری تا تولید جوانه گل قرار دارد دام را به مزرعه یا چراگاه وارد نماییم.

برای چرای دام بهتر است زمانی اقدام شود که زنبورها فعالیت های خود را روی گل اسپرس به اتمام رسانده باشند. در این صورت محصول خوبی از عسل اسپرس نیز نصیب زنبوردار می‌شود. عدم توجه به این موضوع می‌تواند باعث کاهش تولید عسل اسپرس شود.

مناطق مهم کشت گیاه اسپرس در ایران

رشد این گیاه در ایران، در استان‌هایی مانند اردبیل، کردستان، شهرکرد، آذربایجان شرقی و غربی، اصفهان، دماوند، همدان، فیروزکوه، قزوین، زنجان، طالقان و برخی از نقاط سردسیری انجام می‌شود. به علت مقاومت بالا در مناطق سردسیری می‌توان گیاه اسپرس را در دو فصل یعنی فصل‌های پاییز و بهار کشت نمود.

یکی از معروف ترین شهرهای ایران که زیر کشت اسپرس است، فریدن اصفهان بوده و به همین علت عسل فریدن که عسل اسپرس است، توانسته شهرت زیادی پیدا کند. در همدان نیز در سال های اخیر توجه ویژه ای به کاشت و توسعه زمین های زیر کشت گیاه اسپرس شده است. برای خرید عسل اسپرس می توانید به زبورداران این مناطق مراجع کنید. البته شرکت های عرضه کننده عسل طبیعی نیز به راحتی می توانند بهترین عسل اسپرس را در اختیار شما قرار دهند.

منابع:

سایت عسلنا (www.asalna.ir)

سایت پارس ناز (www.parsnaz.com)

سایت آیدانا (<https://aydana.com/>)